

Zbornik sudske prakse

Predmet C-392/13

**Andrés Rabal Cañas
protiv
Nexea Gestión Documental SA
i
Fondo de Garantía Salarial**

(zahtjev za prethodnu odluku
koji je uputio Juzgado de lo Social nº 33 de Barcelona)

„Zahtjev za prethodnu odluku – Socijalna politika – Kolektivno otkazivanje – Direktiva 98/59/EZ – Pojam ‚pogona‘ – Načini izračuna broja otpuštenih radnika“

Sažetak – Presuda Suda (peto vijeće) od 13. svibnja 2015.

- Sudski postupak – Mišljenje nezavisnog odvjetnika – Mogućnost stranaka ili suda koji je uputio zahtjev da podnesu očitovanja na to mišljenje – Nepostojanje – Mogućnost da se zatraži pojašnjenje od suda koji je uputio zahtjev – Isključivo pravo Suda*
(Poslovnik Suda, čl. 101.)
- Prethodna pitanja – Nadležnosti Suda – Granice – Pitanja koja očito nisu relevantna, hipotetska pitanja postavljena u kontekstu koji onemogućuje davanje korisnog odgovora i pitanja koja nemaju veze s predmetom glavnog postupka – Nepostojanje – Dopuštenost*
(čl. 267. UFEU-a)
- Socijalna politika – Usklađivanje zakonodavstava – Kolektivno otkazivanje – Direktiva 98/59 – Područje primjene – Pojam poslovne jedinice*
(Direktiva Vijeća 98/59, čl. 1. st. 1. podst. 1. t. (a))
- Socijalna politika – Usklađivanje zakonodavstava – Kolektivno otkazivanje – Direktiva 98/59 – Područje primjene – Pojam kolektivnog otkazivanja – Načini izračuna broja otpuštenih radnika – Nacionalni propis koji kao jedinu referentnu jedinicu koristi poduzeće, a ne pogon i čija je posljedica neprimjena postupka obavješćivanja i savjetovanja s radnicima o otkazivanjima koja treba kvalificirati kao kolektivna – Nedopuštenost*
(Direktiva Vijeća 98/59, čl. 1. st. 1. podst. 1. t. (a) i čl. 2. do 4.)

5. *Socijalna politika – Usklađivanje zakonodavstava – Kolektivno otkazivanje – Direktiva 98/59 – Područje primjene – Pojam kolektivnog otkazivanja – Pojedinačni prestanci ugovora o radu sklopljenih na određeno vrijeme ili za određenu zadaću na dan isteka ugovora ili na dan ispunjenja zadaće – Isključenje*

(Direktiva Vijeća 98/59, čl. 1. st. 1. i čl. 2. do 4.)

6. *Socijalna politika – Usklađivanje zakonodavstava – Kolektivno otkazivanje – Direktiva 98/59 – Područje primjene – Pojam kolektivnog otkazivanja – Kolektivno otkazivanje provedeno u okviru ugovora o radu sklopljenih na određeno vrijeme ili za određenu zadaću – Razlog za navedena kolektivna otkazivanja koji mora proizlaziti iz istog okvira kolektivnog zapošljavanja na isto vrijeme ili za istu zadaću – Nepostojanje*

(Direktiva Vijeća 98/59, čl. 1. st. 1. post. 1. t. (a) i st. 2. t. (a))

1. Statut Suda i Poslovnik ne predviđaju mogućnost da stranke ili sud koji upućuje zahtjev podnose očitovanja na mišljenje nezavisnog odvjetnika. Usto, u skladu s člankom 101. Poslovnika, jedino Sud može zatražiti pojašnjenje od suda koji je uputio zahtjev.

(t. 32.)

2. Vidjeti tekst odluke.

(t. 36.-38.)

3. Vidjeti tekst odluke.

(t. 42.-51.)

4. Članak 1. stavak 1. Direktive 98/59 o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na kolektivno otkazivanje treba tumačiti na način da se protivi nacionalnom propisu koji kao jedinu referentnu jedinicu navodi poduzeće, a ne pogon, kada primjena tog kriterija dovodi do onemogućavanja postupka obavješćivanja i savjetovanja predviđenog u člancima 2. do 4. te direktive, a dotična bi otkazivanja, da je kao referentna jedinica bio upotrijebljen pogon, bila okarakterizirana kao „kolektivn[a] otkazivanj[a]“, s obzirom na definiciju iz članka 1. stavka 1. podstavka 1. točke (a) navedene direktive.

Naime, zamjena pojma „[pogon]“ pojmom „poduzeće“ može se smatrati povoljnom za radnike samo pod uvjetom da je taj element dodatan i da ne podrazumijeva napuštanje ili smanjenje zaštite dodijeljene radnicima u slučaju kad je, uzimajući u obzir pojam pogona, ostvaren broj otkazivanja iz članka 1. stavka 1. podstavka 1. točke (a) Direktive 98/59 za njihovo kvalificiranje kao „kolektivno otkazivanje“. Na taj je način, specifičnije, moguće smatrati da je nacionalni propis usklađen s člankom 1. stavkom 1. podstavkom 1. točkom (a) podtočkom i. Direktive 98/59 samo ako predviđa primjenu obveza o obavješćivanju i savjetovanju, koje proizlaze iz njezinih članaka 2. do 4., barem u slučaju otkazivanja desetero radnika u pogonima koji inače zapošljavaju više od 20, a manje od 100 radnika. Ta je obveza neovisna o dodatnim zahtjevima koji proizlaze iz nacionalnog prava i koji su obvezni za poduzeća koja inače zapošljavaju manje od 100 radnika.

(t. 52.-54., 57. i t. 1. izreke)

5. Članak 1. stavak 1. Direktive 98/59 o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na kolektivno otkazivanje treba tumačiti na način da radi utvrđivanja jesu li provedena „kolektivn[a] otkazivanj[a]“ u smislu te odredbe ne treba uzeti u obzir pojedinačne prestanke ugovora o radu sklopljenih na određeno vrijeme ili za određene zadaće u slučaju kad ti prestanci nastupe na dan isteka ugovora ili na dan ispunjenja te zadaće.

Naime, isključenje pojedinačnih prestanaka ugovora sklopljenih na određeno vrijeme ili za određenu zadaću iz područja primjene Direktive 98/59 jasno proizlazi iz teksta i strukture te direktive. Takvi ugovori ne prestaju na inicijativu poslodavca, nego na temelju svojih odredaba ili na temelju primjenjivog zakona, na dan kada im istječe rok ili na dan kada je ispunjena zadaća radi koje su bili sklopljeni. Stoga bi bilo uzaludno provoditi postupke predviđene u člancima 2. do 4. Direktive 98/59. Posebice, cilj izbjegavanja otkazivanja ili smanjivanja njihova broja te traženja mogućnosti umanjenja njihovih posljedica ne može se ni na koji način ostvariti u odnosu na otkazivanja koja proizlaze iz prestanka ugovora.

(t. 62., 63., 67. i t. 2. izreke)

6. Članak 1. stavak 2. točku (a) Direktive 98/59 o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na kolektivno otkazivanje treba tumačiti na način da radi utvrđivanja postojanja kolektivnih otkazivanja provedenih u okviru ugovora o radu sklopljenih na određeno vrijeme ili za određene zadaće nije potrebno da razlog za takva kolektivna otkazivanja proizlazi iz istog okvira kolektivnog zapošljavanja na isto vrijeme ili za istu zadaću.

Naime, pojam „kolektivno otkazivanje“, kao što to proizlazi iz uvodnih izraza u članku 1. Direktive 98/59, definiran je u svrhe primjene te direktive u njezinoj cijelosti, uključujući u svrhu primjene njezina članka 1. stavka 2. točke (a). Stoga bi predloženo tumačenje potonje odredbe moglo ograničiti i područje primjene Direktive 98/59. Međutim, zakonodavac Unije u članku 1. stavku 1. podstavku 1. točki (a) Direktive 98/59 upotrijebio je samo jedan kvalitativni kriterij, odnosno kriterij prema kojem se razlog za otkazivanje ne smije „odnos[iti] na osobu radnika“. On nije predvidio druge zahtjeve što se tiče kako nastanka radnog odnosa tako i njegova prestanka. Ograničavajući područje primjene te direktive, takvi dodatni zahtjevi mogli bi ugroziti cilj navedene direktive pružanja zaštite radnicima u slučaju kolektivnih otkazivanja, kao što to proizlazi iz njezine uvodne izjave 2.

(t. 69., 70., 72. i t. 3. izreke)